

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Borgartún 29, 105 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 23080008

Ákvörðun nr. 22/2024

Þann 1. mars 2024 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 22/2024.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst erindi frá [REDACTED] dags. 24. júlí 2023. Í erindinu eru athugasemdir við meinta vanrækslu starfsmanna embættis Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu á skráningu á tilkynningu vegna atviks sem að kvartandi tilkynnti til lögreglu og einnig athugasemdir við meinta vanrækslu embættisins á rannsókn málsins.

Nefndin óskaði eftir upplýsingum frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu með bréfi dags. 30. ágúst 2023. Einnig var óskað eftir upplýsingum frá embætti Ríkislögreglustjóra með bréfi dags. 12. febrúar 2024.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærum á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Lögreglustjórinn á höfuðborgarsvæðinu svaraði beiðni nefndarinnar með bréfi dags. 4. september 2023. Eftirfarandi kemur m.a. í bréfinu:

„Erindi [REDACTED] ber með sér að hann hafi hringt í símanúmer LRH 444 1000 eftir lokun þjónustuborðs þriðjudaginn 4. júlí sl. Eftir kl. 16 á virkum dögum og um helgar eru símtöl sem berast flutt til neyðarlínu, 112. Ríkislögreglustjóri ber ábyrgð á Fjarskiptamiðstöð. LRH getur ekki veitt upplýsingar um símtalið.“

Í samskiptum við starfsfólk LRH kom í ljós að tilkynning [REDACTED] hafði ekki verið skráð, að það sé erfitt að eltast við mál af þessum toga eftir á og að best sé að hringja beint í 112 þegar atvikið hefur átt sér stað þá sé mögulega hægt að grípa inn í. [REDACTED] var einnig leiðbeint um að hann gæti lagt fram formlega kæru í málinu. Erindi hans var þó skráð að hans beiðni þann 25. júlí. Tilkynningin var ekki send í rannsókn þar sem langt var um liðið og ekki ljóst hvert brotið var.“

Embætti Ríkislögreglustjóra svaraði beiðni nefndarinnar með bréfi dags. 15. febrúar 2024. Þar kemur eftirfarandi fram:

„Viðkomandi hringdi ekki í 112 heldur í almennt símanúmer LRH, 444-1000. En þar sem hann hringir utan almenns afgreiðslutíma flyst símtalið til 112 skv. samningi þar um milli LRH og 112. Neyðarvörður tekur við símtalinu og tekur niður upplýsingar frá viðkomandi og sendir svo upplýsingarnar yfir til FMR. Símtalið sem slíkt kemur aldrei yfir til FMR. Þær upplýsingar sem viðkomandi gefur í símtalinu er að þarna sé um að ræða bifreiðina [REDACTED]. Aðspurður um hvernig bíll það væri sagði hann að um væri að ræða almennan einkabíl. Þess ber að geta að skv. framburði viðkomandi liðu 15. mín frá atburðinum þar til hann tilkynnti um hann. Verkefnið kom yfir til FMR á verkefnalista með upplýsingum frá neyðarverði. Við skoðun á því kom í ljós að það er engin bifreið skráð með skráninganúmer [REDACTED] og litlar upplýsingar að byggja á frá tilkynnanda. Ekkert var því aðhafst í málinu.“

Miðað við framangreint er ljóst að rangt skráningarnúmer var annað hvort gefið upp eða ritað niður þegar kvartandi tilkynnti atvikið upphaflega.

3.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaöryggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu ber að greina hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Af erindi [REDACTED] er ljóst að um er að ræða kvörtun sem lýtur að starfsaðferðum starfsmanna Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu.

Nefnd um eftirlit með lögreglu fór yfir erindið og þau gögn sem henni bárust frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu og embætti Ríkislögreglustjóra. Með hliðsjón af því hvernig málsatvikum var lýst í kvörtuninni og þeim gögnum sem nefndin hefur undir höndum, telur nefndin að ekki séu uppi vísbendingar um mögulega refsiverða eða ámælisverða háttsemi starfsmanna lögreglu, sbr. 2. mgr. 35. gr. a. laga nr. 90/1996. Þá telur nefndin einnig að embætti Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu hafi leiðbeint kvartanda með fullnægjandi hætti og telur því ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindisins.

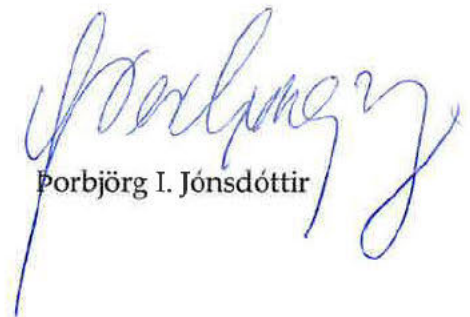
Niðurstaða

Ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindis [REDACTED]

Reykjavík, 1. mars 2024

Skúli Þór Gunnsteinsson
formaður

Kristín Edwald

Þorbjörg I. Jónsdóttir